

Dázi Hírlap

Honr, Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali Irányvényszék bejegyzési száma 83.
(Dns. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHEICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

Kieleten a hadihelyzetet az elmúlt huszonnégy órában főleg helyi jelentőségű harcok jellemezték. Nagyobb csatákra csak a Ladoga-tó felé került sor, ahol az elhárító küzdelem nem csökkenő hevességgel folyik. Egyebütt arcvonal-javító és tisztogató hadműveletek folytak. Tuniszból további heves harcokat jelentett az olasz főhadiszállás. A német tengeraltjáró-fegyvernem újabb sikereiről német különjelentés számolt be. Ezen washingtoni tanácskozásairól újabb hírek nem érkeztek. Azt a tényt, hogy Csangajcsék tábornagy felesége lemondta angliai látogatását, egyes washingtoni körök a csingkingi kormány elégedettségével magyarázzák. Érdekes mozzanata a nemzetközi politikai életnek a De Gaulle-Giraud viszályban tanusított amerikai magatartás: Washington Giraud pártjára áll.

Berlini vélemény

Berlinben a szövetségesek tuniszi offenzívájával foglalkozva hangoztatják, hogy a támadás nem lepte meg a tengelyhatalmakat, mert angolszász részről már régebben történtek célzások reá, a német és olasz hadvezetőség pedig felkészült a támadás eshetőségére. Az offenzíva az arcvonal két szakaszán egy időben indult meg s mint az Universul című bucuressi lap berlini telefonjelentése is utal reá, a német és olasz csapatok bekerítése és szétszórása a célja. A 8-ik brit hadsereg a Mareh-vonalon támad, az 5-ik amerikai hadereg pedig Gabesz vidékén. A cél — mint Berlinben megállapítják — kétségtelenül a tengely erőinek végleges kiszorítása az afrikai földrészeiről. A tengely hadvezetősége mindent megtett a szándék megvalósítására.

Moszkva és a tuniszi offenzíva

Az angolszász közvéleményben, mint ismeretes, egy idő óta egyre határozottabban jut kifejezésre az a követelés, mely a második arcvonalnak gyors felállítására irányul. Noha akadnak vezető politikusok, akik a második arcvonalat már meglévőnek tekintik — Észak-Afrikában, — a brit sajtó nagy része és különösen a baloldali közvélemény, nyilvánvalóan Moszkva ösztönzésére, az európai második front azonnali felállítását sürgeti. A dél-tuniszi offenzíva megindulása Londonban fokozottabb mértékben a második arcvonal kérdésére irányította a figyelmet s annak katonai jelentősége mellett politikai vonatkozásait is nagy érdeklődéssel vizsgálják. King Harold, a Reuter brit hírközvetítő ügynökség moszkvai tudósítója rámutat arra, hogy Szovjetországban örömet keltett a 8-ik brit hadsereg tuniszi támadásának híre. Egy amerikai szenátor a minap, a Standley-botránnyal kapcsolatban annak a véleménynek adott ki fejezést, hogy „Stalin gyakorlati politikai és értékelni tudja az angolszász hatalmak anyagi támogatását.” Ha a Krelm — mint a Reuter tudósítója írja — végre szakít keleti hallgatagságával és meglegedését nyilvánítja az észak-

Tuniziában meghiusultak az ellenség áttörési kísérletei

Visszavert támadások a Ladoga-tónál

Fehér Könyvet adott ki a brit-indiai kormány

afrikai offenzíva megindulása fölött, ezt nyilván azért teszi, hogy a második európai arcvonal létesítésére buzdítsa Londont és Washingtont.

A második arcvonal, európai arcvonal felállítására vonatkozó tervek és követelések természetesen nagyrányú felkészüléssel párhuzamosak a tengely részéről. A norvég és francia partok megerősítése már régóta ismeretes, de ugyanigy ismeretes a készütség a Földközi-tenger olaszországi, valamint keleti partjain is. Berlin hivatalos körökben elhangzott nyilatkozatok szerint a tuniszi offenzívával esetleg egyidejűleg tervezett európai angolszász partraszállás nem lepné meg a tengelyhatalmakat.

A vichy kormánytól elszakadt francia gyarmatok száma eggyel gyarapodott. A Dél-Amerika északi részén fekvő, egykor hírhedt büntetőgyarmat: Francia-Guayana — mint a Havas-OFI francia hírtügnökség közölte — „csatlakozott” a szakadárokhöz. A „csatla-

kozást” erős északamerikai nyomás sietette, melynek jellemzésére elég annak megemlítése, hogy Francia-Guayana közelítése teljesen az Egyesült Államoktól függ. A „csatlakozás” egyébként nem ment olyan simán, mint De Gaulle táborában várták. Washington ugyanis megtagadta Collat tábornoktól, Francia-Guayana új — degaullista — kormányzójától az Egyesült Államokból való kiutazási engedélyt s ma az a helyzet, hogy Giraud egyik párhíve kerül a gyarmat élére. Ez a körülmény megerősíteni látszik azokat a híreket, melyek szerint Giraud tábornok a „szabad franciák” Washington által kiszemelt vezetője s De Gaulle-nak hovatovább másodrendű szereppel kell majd megelégednie az általa kezdeményezett szakadár-mozgalom irányításában.

Harmincejt és fél millió tonna

A tengeri háború ütemének fokozódásával foglalkozva a berlini sajtó kiemeli a német távirati iroda tengerészeti szak-

értőjének azt a megállapítását, hogy keleten, hetven ezere tehető azoknak az angolszász kereskedelmi tengerészeknek a száma, akik hivatásuk teljesítése közben életüket veszítették ebben a háborúban. E megállapítás alapján — melyben a DNB szakértője angol és amerikai jelentésekre hivatkozik — érdekes következtetéseket vonnak le. Így a többi között, a rendelkezésre álló egyéb adatok egybevetésével kiszámították, hogy a megtorpedozott angolszász kereskedelmi gőzösök minden száz hajója közül nyolcvanhatet sikerült megmenteni. A német távirati iroda szakértője egyébként rámutat arra is, hogy ha az elszállított angol és amerikai kereskedelmi hajókat egyenként átlag három-ezerháromszáz tonna vízkiszorításúknak vesszük, a hullámsírba merült tízezer-hétszázhatvankilenc kereskedelmi hajó összártartalma harmincöt és fél millió tonnára tehető.

Háború utáni tervek

A tegnapi német és olasz lapok a Times című angol lapnak azzal a megállapítással foglalkoznak, hogy „az európai hatalmi egyensúly politikája elavult”. A lapok egyetemes véleménye szerint a háború utáni brit tervekre mindennél jellemzőbb tényt vet ez a megállapítás s belőle arra következtetnek, hogy Anglia feladta azokat az elveket, melyeket az Atlanti Chartában — különösen a kis államok sorsára vonatkozóan — lefektetett. A Völkische Beobachter című német lap annak a véleménynek ad kifejezést, hogy London „feladja azokat az elveket, melyek közel három évszázadon keresztül a brit politikát irányították”, — a Berliner Lokalanzeiger pedig hangoztatja, hogy „a Times cikke bevallása Anglia gyengeségének. Ez a gyengeség arra készteti Angliát, hogy feladja eddigi hatalmi állását és jövőjét a bolsevizmustól tegye függővé.” A Corriere della Sera című olasz lap a Moszkvának szánt európai szereppel foglalkozva azt írja, hogy a Szovjet hatalmi túlsúlyának biztosítása Európában a kis nemzetek önállóságának végét jelentené.

„Átmeneti szélsőség”

A csendesóceáni amerikai veszteségjegyzékben legutóbbi kevésbé jelentős adatok szerepeltek s ez a tény nemi bizalmatlanságot keltett az Egyesült Államok közvéleményében. Knox észak-amerikai hadtengerészetiügyi miniszter erre való tekintettel szükségesnek találta a kétélyek elosztását és — mint a Stefani iroda buenos-airesi jelentése közli — kijelentette, hogy „a csendesóceáni helyzet nagyon nyugodt” s ez az oka annak, hogy nagyobb arányú hadműveletekről s azoknak megfelelő veszteségekről nincs jelenteni való. Knox azonban hozzáfűzi, hogy „ez az átmeneti csend senkit se ejtsen csalódásba, mert előrelátható, hogy a nagy vihart megelőző esendről van szó.”

A tengeri háborúban beállott viszonylagos szélsőség a Csendes-óceánon mindkét hadviselő fél erőinek újabb cso-

El az aranyborjútól

(—a) Elvi felfogás szerint a kereszténység mindig azon az állásponton volt, hogy a vagyon, a pénz háttérbe szorítandó a lelki értékek javára. Az anyagias világszemlélet a földi javakat helyezte az első helyre. A kereszténységnek azt az egyik életformáját, amely az önkéntes szegénység vállalását szent áldozatnak, a jövő életre való készülés szempontjából a legértékesebbnek tartotta, az anyagias felfogás nemcsak felreverte, hanem kigolyolta, ami attól eredt, hogy a materialista gondolkodási mód a vagyon, a pénzt valamennyi érték középpontjába helyezte. Ezt az értékelést valja a főke mindenható hatalmát kívánó kapitalizmus, és a szocializmus is lényegében anyagi javakért vívja a maga már szerencsésnek mondható harcát.

A meggazdagodás vágya olyan eleven erővel él mindenki benn, aki csak szűkössé látó-körrel bír az élet értelme és rendeltetése felől, hogy ezt a vágyat a megfelelő korlátok közé szorítani már az állami hatalom feladatának körébe tartozik. Egyesek és társadalmi osztályok legfőbb céljokul a meggazdagodást tartják. Ma még ott tartunk, hogy a leglényegesebb különbséget az emberek és osztályok, sőt nemzetek között a vagyoni különbségben látjuk. A mi korunk még benne van az aranyborjú körül lejteti tánc szédületében, álmaink alma a pénz, a sok pénz, a mindig több és több pénz és ennek az álomnak a szolgálatában mennek tönkre, zúzódnak szét egyesek, társadalmi osztályok, fajok. A kereszténységnek a pénz és a hatalmát visszazorított akaró kamoly szavaát nem vették komolyan. Alamizsnának lehet legővatosan történt el-elcsúsztatásával el-elbentették olykor mégis csak megmozduló lelkiismeretüket, de maradt minden, még a legsúlyosabb erkölcsi hang, a pápaság, intő szava ellenére is, a régibb, és a szorgalmas, sőt lihegésig menő szolgálat az aranyborjú körül annál inkább tombolt, minél inkább volt kénytelen a kapitalizmus az újabb, szociális felfogás nyomására jövedelme egy részéről lemondani.

A legsúlyosabb tömegekben szállardult meg az a felfogás, hogy a pénz jelenti a bold-

ogságot, a szegénység pedig a boldogtalanságot. Meggyökeredzett az a felfogás, hogy a pénz minden, vagy legalább is, hogy pénzzel mindenért vigasztalódhatunk. Ez a hihetetlenül felületes nézet a mindennapi élet ezer meg ezer gyakorlati példájával sem tüntethető el egészen. Van-e nagyobb kincs az egészségnél? Igen, de — amint mondják, megtartásához vagy visszaszerzéséhez pénz kell. Van-e nagyobb boldogság a szép, egyensúlyozott, gyermekáldásos családi életnél? Igen, de a boldog családi élet legfőbb eszköze a pénz, — vetik ellené — a szegénység számtalan családi életet tet tönkre. Van-e egyszerűbb lehetőség testünk-lelkünk pihentetésére, rendezésére, felszerelésére a főttétlenül szabad-időnél? Igen, de mit kezdünk szabadidőnkkel, ha pénz hiányában el sem tudunk mozdulni jóformán lakásunk küszöbéről ki a nagy világba, szegénység és lelki felemelkedés után sóvárogva?

Tudjuk mégis például, hogy gazdag emberek odaadnak vagyonukat, ha halott kedvesüket visszaszervezhetnék. Nincs az a millió havi jövedelem, amelyikért életfogytiglan foggyokergyvulladást vállalna akárki is. Szegény leányok, de csinosak, szépek a világ minden aranyáért se vágatnák le az orrukat, ajkukat sebészeti célokra úgy, hogy nem igazíthatnák helyre a csufúságot. Az egészséges fog, a szép arc és ajak többet ér a pénznél. És ha láttuk is, hogy szegény leányok a család, az óvatos öregek, az üség szorítására megalkodnak házasság dolgában, százsorta több a ténye annak, hogy a vagyonralan leány inkább választja a szegényt, de hozzá illő fiatal, egészséges legényt, mint a gazdag, de megöregedett csufot.

A pénz, a vagyon érték, amelyet mai társadalmi berendezésünkben nem lehet és nem szabad egészen semmibe se vennünk, de hogy nála van nagyobb, igazabb érték is, azt valjanunk és e szerint élünk kell. A pénzünk korszakból való kiszabadulásunk útját a keresztény világnézet mutatja, amely sohasem helyezte a vagyonat az emberi értékek középpontjába.

portosítására használja. Még a nem bontakoztak ki azoknak a vállalkozásoknak körvonala, melyeket mindkét részről lőkészítenek, amennyiben már megállapítható, hogy az Egyesült Államok újabb hadászati támaszpontok létesítését tervezik, az Ausztráliától északra és keletre fekvő szigeteken.

Ewart ausztráliai külügyminiszter külszövegében álló washingtoni látogatása szoros összefüggésnek a támaszpontoknak megszervezésével, amennyiben Uj-Gujnea szigetének volt német mandátumos területe — mely eddig Ausztrália ellenőrzése alatt állt — az USA határozott formában igényt támaszt s

szó van az egykor szintén német kézben volt, 1920 óta újzealandi kormányzat alatt álló Nyugat-Szamoa megszerzéséről is. A német távirati iroda Genfben át szerzett washingtoni értesülése szerint „Washington mindkét terület birtoklásának nagy fontosságát tulajdonítja.” (—7)

Jelenléseink a harcerekéről

Sikeres ellentámadások a tunizai arcvonalon

Berlin. A német vezéri főhadiszállásnak szerdán csepen kiadott legújabb jelentése szerint a keleti harcerek a Ladoga-tó déli csatorna csata vonalán hevesebben harcoltak. A bolsevistáknak nagyszámú repülőgéppel és erős tüzési támogatott rohamát a német csapatok sikeresen elhárították, az ellenséges csapatok visszaverték és véres veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A német légi erők az ellenség utánpótlási oszlopai és vasúti vonalait ellen határozott támadásokat intéztek.

Tunézia déli és középső részén kemény harcok voltak folyamatosan tegnap is. Több ellenséges áttörési kísérlet megállítását a német és olasz hadosztályok ellentámadással, a tengelyerők erőteljes ellentámadásai sikerrel jártak. Negyvennégy ellenséges páncélos megsemmisítettek és foglyokat, valamint zsákmányt hoztak be.

Német harci repülők tegnapra virradó éjszaka Algéria tengerrészén elsüllyeszt-

tettek egy 8000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót, egy másik nagy hajót pedig Oran kikötőjében légi torpedóval megrongáltak.

Magános ellenséges repülőgépek naplali és éjszakai berepülése alkalmával a német védelem hét ellenséges repülőgépet lelőtt a német birodalom, valamint Franciaország nyugati tengerpartja fölött.

Gyors német harci repülőgépek tegnap Anglia déli partvidékén hadi fontosságú célpontokat támadtak meg.

Német búvárnaszád-vadászok a norvég partok előtt egy ellenséges tengeralattjárót elsüllyesztettek.

Küldjélemlés 15 ellenséges hajó elsüllyesztéséről

Berlin. A német vezéri főhadiszállás küldjélemlést adott ki, amely közli, hogy a német tengeralattjárók újabb veszteségeket okoztak az afrikai harcér részére szánt utánpótlást szállító el-

lenséges hajózárnak. A német tengeralattjárók egy Amerikából Gibraltárra indult hajókaravánból, valamint a Földközi-tengeren haladó karavánokból az elmúlt napokban 15 hajót elsüllyesztettek el, 73.000 tonna ártalommal, két másik hajót pedig torpedótalálat ért.

Megélemlítik a harcok a kubáni hídfőnél

Berlin. A német távirati iroda legújabb értesülései szerint a kubáni hídfőnél megélemlítik a harcok. Az ellenséges rohamai és helyi jellegű támadásai megállítását a német gránátosok helyi jellegű vállalkozások során betörték a támadásra készen álló szovjet zászlóaljakkal közeli és súlyos veszteségeket okoztak azoknak. Az ezt követő szovjet ellentámadás összeomlott, az ellenség több száz halottat veszített. A hadműveleteket a tengely légi erői határozottan támogatották.

Híres harcokat jelent az olasz főhadiszállás

Róma. (Rador). Az olasz főhadiszállás 1943. sz. hadijelentése megállapítja, hogy a közép- és délnyugati arcvonalon a neves harcok meg tartanak. A tengelycsapatok ellentámadása során 40 ellenséges páncélos elpusztítottak és 170 hadifoglyot ejtettek. Az olasz vadászrepülőgépek két Spitfire — mintájú brit repülőgépet lelőttek. Más nyolc ellenséges repülőgépet a német vadászrepülőgépek pusztítottak el. Olasz bombázó repülőgépek Bone és Philippeville kikötője ellen intéztek támadást. Egy ellenséges vadászrepülőgépet lelőttek.

Mintegy harminc bombázó repülőgépet álló amerikai légi alakulat bombázott a messinai városára. Eddigi meg-

állapítások szerint a támadásnak tíz halálos és harminckét sebesült áldozata volt a polgári lakosság köréből. A köz- és magánépületekben súlyos károk keletkeztek.

Vasúti szerelvények és helyiségek ellen intézték gépfegyveres támadásokat Szicília szigetén két halottat és három sebesültet követelt a polgári lakosság köréből. Egy ellenséges repülőgép lezuhant.

Churchill szerint nem lesz könnyű a döntés

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálat jelenti, hogy Churchill szer-

dán az alsóházban kijelentette, hogy a tunizai harcok tovább tartanak és távolról sem érték el tetőpontjukat. Az angol miniszterelnök hozzáfűzte, hogy az angolok ne reméljenek könnyű döntésben.

Amerikai támaszpont lett Casablanca

Amszterdam. (DNB). A Reuter brit hírközvetítő ügynökség ismerteti az Egyesült Államok haditengerészeti ügyi minisztériumának közleményét, mely szerint Casablanca kikötője (Francia-Marokkó) az amerikai haditengerészeti „hadműveleti támaszpontja” lett.

A politikai arcvonal

Fehér könyvet adott ki a brit indiai kormány

Amszterdam. (DNB). A Reuter brit hírközvetítő ügynökség közli, hogy a brit-indiai kormány Fehér Könyvet adott ki s abban ismerteti azokat az eseményeket, melyek 1942. április 19-én amikor Gandhi, mint ismeretes, azt követelte, hogy az angolok vonuljanak ki Indiából — a mai napig történtek.

Ebben a Fehér Könyvben azzal vádolják Gandhit, hogy mozgalmanak célja „a mindenáron és vérszomig való harc az idegen hatalmak indiai uralmának megszüntetésére”.

A Fehér Könyvben egyébként a brit-indiai kormány kísérletet tesz azoknak a kényszerítő rendszabályoknak indoklására, melyeket az angolok az indusok ellen fogantattak.

Amszterdam. (DNB). A brit kormány részéről Indiára nézve kiadott Fehér Könyv a többi között a következő részeket tartalmazza:

A Madras, Bombay és Bihar tartományban történt zavargások alkalmával elhangzott kiáltások olyan erősek, hogy azok előzetes előkészület nélkül nem hangozhattak el.

A Fehér Könyv hangsúlyozza, hogy az indiai kormány nem lehet szándékában az összes rendelkezésre álló erőt nyilvánosságra hozni, mert az pillanatnyilag „nem kívánatos”.

CSANGKAJSEK FELFESÉGE ELÉGEDETLEN

Stockholm. (DNB). Amerikai forrásból származó hírek szerint Csangka-jseks tábornagy Csungking-kínai ál-

lamfő neje, aki mint ismeretes, Amerikában tartózkodik, állástfoglalt Nagybritania miniszterelnökének azzal az állításával szemben, hogy Németországot előbb kell legyőzni, mint Japánt. Csangka-jsekné a többi között szó szerint ezeket mondta: „Az Atlanti Chartáért felelős államfőknek azért akartuk támogatni, mert azt hittük, hogy nem fogják ismeretekkel kizárni a súlyosan megpróbált nemzeteket, melyek

A stockholmi francia követség személyzete elpártolt Vichytől

Stockholm. (DNB). Az Afton Tidningen című szociáldemokrata svéd lap. „Szenzáció a stockholmi diplomáciai életben” cíccsel és „Franciaország követségének egész személyzete megszakítja kapcsolatait Vichyvel” alcímmel cikket közöl, melyben azt írja, hogy nem csak Franciaország stockholmi követe, de a követség egész személyzete is — Poupard ezredes, katonai attasé kivételével — megszakítja kapcsolatait a vichy francia kormánnyal.

Hír szerint már kinevezték Franciaország stockholmi követségének új vezetőjét és tagjait, ezek azonban még nem kaptak u. a. utatást arra, hogy a svéd fővárosba utazzanak. Vichyben egyébként régebben felmerült az a kérdés, hogy Stockholm oly diplomáciai képviselőt küldjenek, akiben megbízhatnak, az új

szintén a tengelyhatalmak ellen harcolnak”.

Róma. (Stefani). Newyorkból jelentik, hogy Csangka-jseks tábornagy felesége, a rossz egészségi állapotára hivatkozva, lemondta angliai útját.

Amerikai körökben beismerik, hogy Anglia és Csungking-kínai viszonya nem barátságos, mert Csangka-jseknének a gyors segítség kieszközölésére vonatkozó kísérletei nem vezettek a kívánt eredményre.

követ kinevezését azonban egyre halogatták, mert el akarták kerülni, hogy két — egymással szemben ellenséges — francia követség székelyen a svéd fővárosban.

A vichy kormány hasonló helyzetbe került a helsinki követségét illetően.

LEMONDOTT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÚJZEELANDI NAGYKÖVETE

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálata értesülése szeint Roosevelt elnök elfogadta Hurley dandártábornoknak, az Egyesült Államok újzeelandi nagykövetségének lemondását.

Hurley tábornok, mint Washingtonban megjegyzi, azért mondott le, hogy Roosevelt elnök képviselőjeként Közép-Keletre és Közél-Keletre utazzék.

Uj konzul az aradi magyar konzuliásuén

Arad. Dr. Lorx Tibor m. kir. konzul, az aradi m. kir. konzuliásu vezetőjét két évi szolgálat után áthelyezték.

Utódja dr. Parcher Félix, aki a vatikáni követségénél teljesített szolgálatot mint követségi titár. Dr. Parcher m. kir. konzul edesatyja szintén magyar diplomáciai szolgálatban állott, utóljára Bernben követi minőségben képviselte Magyarországot.

Még ezt jelentik ma

JAVULT A PÁPA ÁLLAPOTA. (Vatikánváros). A Szentatyja állapota érezhetően javult s a lát majánem megújult. A pápa Gallazzi Lisi tanár kezeli. A Szentatyja szerdán kihallgatáson fogadta unokáncsét és Maglione bíboros-állami kárt, akivel egyházi ügyekről tárgyalt. (Rador).

KÖTELEZŐ A KÖLCSÖN-JEGYZÉS BÜLGÁRIÁBAN. (Szófia) A bolgár országgyűlés keddi ülésén törvényjavaslatot fogadtak el, melynek értelmében kötelezővé tesszik a nemzeti kölcsönjegyzést. A törvény azonnali hatállyal lép életbe. A bolgár pénzügyminiszter becslése szerint 12-től 16 milliárd leva összegig terjedő kölcsönjegyzésre számítanak. (Rador).

PROBARIADO NEWYORKBAN. (Buenos Aires). Kezden hajnalban 4 óra 5 perckor légiúton keltei alapos útközvetítő Newyork lakossága körében. A newyorkiak, jóllehet, nem tudták magyarázni, admí annak, hogyan érkeztek el a tengely repülői a városig, elhagyták lakásukat és az óvóhelyekre siettek. A torlóadásban néhány balcsé is történt. Min később kiderül, előzetes bejelentés nélkül passzív védelmi gyakorlatot rendeltek a hatóságok. (Stefani)

A JÖVŐ ÉV KÖZEPÉIG 210 MILLIÁRD DOLLÁRRA EMELKEDIK AMERIKA KÖZADÓSSÁGA. (Stockholm). Az United Press hírtgyrökség jelentése szerint Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere, kijelentette, hogy az 1944 év közepéig Amerika közadóssága eléri a 210 milliárd dollárt. (DNB).

EGY HÉTIG NEM ÁRUSITANAK VAJAT AMERIKÁBAN. (Genf) A vasárnapi Londoni lapok Newyorkból származó értesülése szerint az Egyesült Államokban március 29-ig nem árusítanak vaját és margarin. A hír a lakosság körében kellemetlen benyomást keltett. A Daily News szerint Newyorkban a húsok és vajon kívül a fűszerek is teljesen hiányzik. (DNB).

AZ AMERIKAI MUNKASZINDIKÁTUSOK CSATLAKOZNAK AZ ANGOL ÉS SZOVJET MUNKÁS SZERVEZETEKHEZ. (Amszterdam). Philipp Murray, az Egyesült Államok munkaszindikátusának elnöke kijelentette, hogy a szervezők kész arra, hogy csatlakozzék az angol és szovjet szindikátusok tanácsához. Tekintve, hogy Murray előzőleg Eden angol külügyminiszterrel tárgyalta, azt hiszik, hogy az angol államférfi járult hozzá az amerikai munkásszervezet eme elhatározásához. (DNB).

HADGYAKORLAT SVAJCOBAN. (Bern). Ismeretes, hogy a múlt évben mozgósítási gyakorlatot tartottak Svájcban. A szövetségi tanács most utasította a svájci véderő parancsnokságát, hogy a határon — csanatokhoz beosztott hadkötelés-kei felváltva rövid ideig tartó hadgyakorlatra hívja be. (DNB).

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

A mezőgazdaság életét érintő rendelkezések sora jellemzi az elmúlt két hetet.

Legfontosabb ezek között a mezőgazdasági mozgósításról intézkedő rendelet, amely mezőgazdasági munkára kötelez minden 12 és 70 év között levő falum és városom lakó férfit, kivéve ha igazolja, hogy rendszeres napi elfoglaltsága van. Emellett még az, hogy az általános mezőgazdasági termelési terv egyik végrehajtó szervében, a községi mezőgazdasági tanácsban az illető község szövetkezetének képviselője is részt vesz.

Közérőltéri a mezőgazdaságot a nagyvezérkar rendelete a járműveknek és igazonyú járműveknek a rekvizálás alól mentességéről. A rendelet, amelyet egyébként szintén ismertetünk, részletesen megállapítja, hogy az östermelő hány ló, szerszám és szeker mentesítését kérheti. Lényeges része a rendelkezés az, amely kimondja, hogy a tüzéséghez és lovasághoz beosztott lovak nem mentesíthetők a rekvizálás alól.

A mezőgazdasági részes-munka szabályozásával a földművelési kormány az érdekelteknél régi óhaját váltotta valóra. Valóban, hiszen a mezőgazdasági termékek ára és a mezőgazdasági munkadíj többször is változott s így a részes-munka rendezése sem maradt hátról el. A részes-munka szerződéseket irásban kell elkészíteni. A szerződést a községi jegyző vagy titkár jelenlétében a községi bíróság látta meg. A szerződések lényeg- és illetékmentesek.

A földművelés körébe vág az a miniszteri határozat is, amely a külföldről behozott mezőgazdasági traktorokra elővételi jogot biztosít az államnak. A behozatalt cég minden, magán személy részéről érkező vételi ajánlatról értesíti a minisztériumot, amely tíz napon belül élhet elővételi jogával.

Itt említtük meg még az idei len- és kenderszalma új ár meghatározását, a tejből készíthető termékek új rendszerét és végül a belföldi mezőgazdasági szerszám- és gépjárműveknek az a kötelezettséget, hogy az 1943-44. évi időnyre meghatározott mennyiségű cikket gyártanak s a készítményekbe a hivatalos árat belevéssék.

A kézművesek széles rétegét érintette a pénzügyminisztérium magyarországi közlése, amely ezáltal kétséget kizáróan leszegte, hogy a rögzített (patenta fixa) adóknak az 1943-44. pénzügyi évre töltött fel-függesztése rájuk nem vonatkozik.

A közegészségügyi minisztérium szigorú rendelettel igyekszik elejét venni egyes pipere és kozmetikai cikkeknek kontár-kereskedelmének ellen. Noha az ilyen készítményeket csak különleges miniszteri engedéllyel árulhatják a kereskedők, sokan nem vetik figyelembe ezt az intézkedést. A minisztérium rendelete most kimondja, hogy határidő nélkül bezárják annak üzletét, aki nem engedélyre a felsorolt készítmények forgalomba hozatalára.

A pénzügyminisztérium tavaly április 1-én 18 százalékról 30 százalékra emelte a rumra, konyakra, vermurra, likőrré, csorbába a gyümölcsből, gyökérből és növényből párolt pálinkára fizetendő fényüzési adó kulcsát. Mint a minisztérium megállapította, a rendelkezés nem hozta meg a várt eredményt, sőt elősegítette az adózatlan és egészségi szempontból káros ital készítését. A minisztérium ezért most rendelettel visszavonta az előbbi helyeztet. E szerint az említett italok eladása március 8-i érvénnyel 15 százalékkal alacsonyabb áron történik.

Az elégtelenség bizonyult célnatermelés ellenőrzéséről intézkedik egy másik rendelet. A rendelet az engedélyhez köti a cémasodró és gombolyító vállalatok működését.

A belföldi szükséglet elsősorban való kielégítését célozza az a nemzetgazdasági miniszteri rendelet, amely előzetes jóváhagyást kíván a külföldi megrendelések teljesítéséhez. A jóváhagyás akkor is szükséges, ha a rendelés teljesítése valamely külföldi állammal kötött gazdasági egyezmény keretében bonyolódik le.

Az új kormánybiztosság emelte az újság-írás és a többi papírfajta árát s ezzel egyidejűleg szabályozta a napilapok eladási árát s oldalszámát.

A házfelzerelési bönökkel kicserélt

Vallásváltás bejegyzése az anyakönyvekbe

Egyes anyakönyvi hivatalokhoz kéréseket intéztek vallásváltások bejegyzése iránt. A vallásügyi minisztérium az ügyek egységes elintézése érdekében a következő rendeletet adta ki:

Az érvényben levő kultuszörvény életbeléptetése, tehát 1928 április 22. előttről származó keresztlevelek alapján az anyakönyvi hivatalok vallásváltást csak a vallásügyi minisztérium előzetes engedélye alapján végezhetnek.

A kultuszörvény életbelépte után a vallásváltások a kultuszörvény 44. és 45. szakaszában foglalt rendelkezések megtartásával történhetnek. E rendelkezések szerint a vallásváltást először az állami anyakönyvekbe kellett beje-

gyezni. Csak az ott végzett bejegyzés alapján fogadhatott egy hitfelekezet tagjai közül. Ezek a szabályok ma is érvényben vannak, tehát 1928 április 22. után kibocsátott keresztlevél alapján az állami anyakönyvekben vallásváltásra vonatkozó utólagos bejegyzés nem végezhető.

Az 1941 március 21-i hivatalos lapban megjelent törvénnyel zsidó vallásúaknak más vallásra való áttérését megtiltották. A vallásügyi minisztérium másik, 1942 augusztus 20-i rendeletével pedig eltiltotta a törvénytől a vallásokról valamely szektába (adventisták, baptisták, evangéliumi keresztények) való áttérést. (dr. cs.)

Kisajátított zsidó vagyontörzest terhelő dologi jogok bejelentése

Írta: CSÁKANY BÉLA dr.

Mint ismeretes, a zsidó ingatlanok kisajátítását kimondó törvények intézkedéseket tartalmaztak a kisajátított ingatlanok terhelő különböző jogok tekintetében. A rendelkezések általános szabályként mondták ki, hogy az ingatlanokat terhelő lakhatási, vagy haszonélvezeti jogok, illetve az azokra bekebelezett követelések az állammal szemben az ingatlan nem érvényesíthetők. A törvény szerint eme jogok ellenértékét a jogosult — amennyiben maga is nem zsidó — a zsidó ingatlan tulajdonosnak járó állampapirokból kapja meg. Miután a kisajátítási kötvények kibocsátásának előmunkálatai megkezdődtek, a románosítási államtitkárság a hivatalos lap 1943 március 9-i 57. számában közölte 1943 március 8-i 124498. számú rendeletében szabályozta eme jogok és követelések érvényesítésének módját.

A rendelet értelmében mindazok a keresztények és általában a zsidó törvények értelmében nem zsidóknak tekinthető személyek, akiket a kisajátított ingatlanokra dologi jog illet meg, kötelesek a románosítási államtitkárságnak bejelentést tenni.

A rendelet a dologi jogokat két csoportra osztja. Az első csoportba fő dologi jogok gyűjtőfogalma alá a rendelet a pusztai tulajdonjogot, haszonélvezeti jogot és lakhatási jogot sorolja. A második csoportban tartozékos dologi jog megjelöléssel a jelzáloggal, vagy kézirattal biztosított követeléseket említi.

A bejelentést az érdekelt természetes és jogi személyeknek a rendelet közzétételétől számított 30 napon belül, tehát 1943 április 8-ig bezárólag kell közvetlenül a nemzeti románosítási központhoz benyújtani. Vidékről postán kell ajánlott levélben beküldeni. Az ajánlott levél a következőképpen címezendő: Centru Național de Românizare, București, Str. Mântuleasa No. 42.

A bejelentést minden érdekelt saját érdekében tegye meg, mert a bejelentés elmulasztása vagy nem a rendeletben

meghatározott módon való kitöltése, jogvesztéssel jár. Az állam tehát azoknak jogait, akik a bejelentést elmulasztják, nem veszi figyelembe. Az alábbiakban közöljük a bejelentésnek a rendeletben megszabott szövegű mintáját:

DOMNULE DIRECTOR GENERAL!

In baza deciziei No. 124498/1943 a Subsecretariatului de Stat al României, Colectivului și Inventarului am onoare a Vă înmanta următoarea declarațiune:

1. Dreptul real principal sau accesoriu declarat.
2. Numele, pronumele și domiciliul titularului dreptului declarat.
3. Natura și condițiunile dreptului real declarat; cuantumul creanței garantată cu siguranță reală, rangul garanției, dobânda convențională, sau legală, dobânda restantă la data încetării dreptului de folosință a fostului proprietar evreu și data când creanța devine, sau a devenit exigibilă.
4. Individualizarea bunului asupra căruia poartă dreptul declarat, cu arătarea județului, comunei, străzii și numărului, numărul de carte funciară și numerile topografice.
5. Numele evreului proprietar al bunului asupra căruia poartă dreptul declarat, cu data publicării decretului lege, prin care bunul a trecut în patrimoniul Statului.
6. Constații eventuale asupra dreptului real principal, sau accesoriu. (Asupra naturii realității sau cuantumul creanței și rangului garanției.)
7. Numele, pronumele, domiciliul și calitatea declarantului semnatar.

Su anexez următoarele acte:
Primiți Domnule Director General asigurarea deosebitelor mele stime și consideratiuni.
la . . . . . 1943 . . . . .
D-sale
D-ului Director General a Centrului Național de Românizare,
București
Str. Mântuleasa Nr. 42.

A nyilatkozat kitöltésével kapcsolatban a következő jogi és gazdasági figyelőnkben részletes tájékoztatást nyújtunk.

kincstári jegyek az előbbiekkal azonos jogi elbírálásban részesülnek, vagyis adó- és illetékmentességet élveznek s névértékükön közzábitásoknál megkívánt biztosítékra elfogadják.

A zsidó ingatlanok kisajátításáról szóló rendeletörvények — mint ismeretes — elvül szegtek le, hogy az ingatlanokat terhelő különböző dologi jogok, vagy az ingatlanokra bekebelezett követelések az állammal szemben nem érvényesíthetők. E jogok és követelések ellenértékét a jogosult, ha maga is nem zsidó, a volt tulajdonosnak járó állampapirokból kapja meg. A románosítási államtitkárság most közleményt adott ki az ingatlanokat terhelő jogok és követelések bejelentéséről. A bejelentés ha-

tárideje április 8.
Módosították a nemzeti románosítási központ meg szervezéséről szóló törvényt, valamint az ezzel összefüggő többi rendeletörvényt is. Változás elsősorban a volt zsidó ingatlanok kisajátítása, a bérbeadásra igénylők sorrendje, a kilakoltatás, a közös tulajdonnal a keresztény társtulajdonos részéről való megváltási joga, végül a kisajátítás alól mentesülő zsidók meghatározása tekintetében történt.

A törvényesen megjelenő lakbértörvényvel kapcsolatban az igazságügyi minisztérium már most elrendelte, hogy ott ahol a lakbér cserékesége március 23-án lejár, illetve lejárt, később meghatározandó időpontig lakbértét ad az összeg kifizetésére.

(p. j.)

Adó, illeték, munkaügy, ártörvény

1.

A pénzügyminisztérium mentesítette a munkatejesítés 1.7 százalékos szerződési illetéke alól azokat a kisiparosokat, akik a forgalmi adó-törvény 9. szakasza értelmében nem kötelesek forgalmi adót fizetni. A mentesség csak arra az esetre vonatkozik, amikor a végzett munka értéke a 10.000 lej nem haladja meg.

Ugyanez a kör az említett összeg határáig a fuvarosok is mentesek az illeték fizetése alól, feltéve, hogy a fuvarozást közvetlenül a felek és nem szállítványozó cégek részére végzik. (1942 XI. 11-i 418.085. számú körrendelet.)

2.

Pénzügyintézet körökben élénk visszhangot keltett a semmitoszké egyesített tanácsának most nyilvánosságra hozott 1942 július 9-i 46. számú döntvénye, amely az egyenesadó-törvénynek 220. szakaszát a törvény szövegével elentében levőnek minősítette. A döntvény kimondja, hogy a jelzálogos kölcsönök kamatainak az egyenes adókból való levonásakor nem lehet a levonandó kamatot 20 százalékkal csökkenteni, ahogyan eddig a pénzügyigazgatóságok tették, hanem a kamatot teljes összegében kell levonásba helyezni.

3.

A hadbavonult személyek fizetési igényeivel kapcsolatban kiadott magyarországi közlemény, mint ismeretes, leszögezi, hogy a hadbavonult személyek egy év leforgása alatt csak egyszer tarthatnak igényt egy hónapi teljes fizetésre. Ez még akkor is így történik, ha az illető alkalmazott egy év alatt többször volt be; katonai szolgálatának határoló idejére viszont csak félfizetést kaphat. Mivel a rendelkezés többféle magyarizatra adott alkalmat, a felmerült kétségek eloszlására közöljük, hogy a rendelet nem a zapári éven belüli többszöri bevonulásról intézkedik, hanem kizárólag az első bevonulás napját veszi. Ebből önként következik, hogy a munkaadó, aki többszöri bevonulás esetén eddig minden egyes bevonulás első hónapjára teljes fizetést folyósított, jogosan cselekszik, ha az utolsó bevonulástól számítva azt az egyévi határidőt, amelyen belül csak egyszer volt köteles az alkalmazott egész havi fizetését kiutalni.

4.

A pénzügyigazgatóságok miniszteri utasításra január hónap folyamán megkezdte a vállalatok személyzet adójának felülvizsgálását abból a szempontból, vajjon a fizetési listákon feltüntetett fizetések megfelelnek-e a valószínűségnek. A kincstári közegek munkájuk során többhelyütt 50 és 100 százalék között váltakozó kulcs szerint emelték az adóalapot.

A pénzügyminisztériumnak a kérdésben január 30-án kiadott 288.864. számú körrendelete pontosan körvonalazza, melyek azok az esetek, amikor a fizetések vagy bérek összege valószínűtlen. Így a képesítés nélküli ipari, illetve ezekkel azonosított kereskedelmi munkás legalacsonyabb törvényes fizetése férfiaknál București, Brasov-Brassó, Sibiu-Nagyseben és Timisoara-Temesvár városokban 5100 lej, Alba Iulia-Gyulafehérvár, Arad, Lupeni-Lupény, Petrosani-Petrozsény, Resita-Resica, Torda-Torda és Beius-Belényes városokban 4600 lej, más helységeben 4100 lej havonta; nőknél ez az összeg az első csoportban említett városokban 3825 lej, a második csoportban 3450 lej és a harmadik csoportban 3100 lej; 14 és 18 év közötti munkásoknál az első csoportban 2550 lej, a második csoportban 2300 lej, a harmadik csoportban 2050 lej. Ezen kívül a munkás minden 14 év

A Déli Hírlap gazdasági és jovi figyelője

(Folytatás a 3. ik oldalról)

alóli gyermeke után 400 lej pótlékot kap havonta. A műszaki és gépipari gyárak, valamint a nyomdaipari, feldolgozó és textilipari vállalatok legalacsonyabb fizetését külön rendelettel szabályozták.

Noha a szóbanforgó miniszteri körrendelet kiemeli, hogy a kereskedelmi vállalatoknál működő tisztviselőknek lényegesen nagyobb fizetéssel kell bírniük, mint a nem képezett munkásoknak, ez a körvonalat azonban mégis arra szorítkoztatják, hogy az említett munkás-fizetésnél kisebb javadalm-

Zással nem lehet tisztviselő.

Tekintve, hogy a kincstári közegek a valószínűség megállapításánál, mint említettük, a tisztviselők adóalapját felvették, az érdekelt cégek úgy jártak el, hogy csak utján küldötték az adóhivatalnak a tisztviselői fizetésekre járó adót, a fizetési listákat pedig a csekknyugta egyszerű másolatával ajánlván juttatták el a pénzügyigazgatásához. Ha a kincstár jegyzőkönyvvel pótkívét végzett, ezt a törvényes határidőn belül megfellebbezték. (:)

Határidő napló

MÁRCIUS 30:

Zárult gabona-készletek beszolgáltatása az államnak.

MÁRCIUS 31:

Kiviteli cégek kiviteli jegyzékének látogatása a kereskedelmi kamaránál.

APRILIS 1:

A legmagasabb haszonkulcs alá nem tartozó cikkek forgalomba hozatalával foglalkozó kis- és nagykereskedők bejelentési tesznek az országos ár-kormánybiztoságnál.

A 100 lejes bankjegyeknek a forgalomból való kivonása megkezdődik.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készleiről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.

APRILIS 3:

Azok a cérmagyarak, amelyek nem felelnek meg a hadfelszerelési és haditermelési minisztériumnak a hivatalos lap március 4-i számában megjelent felhívéseinek, eddig a napig tartoznak a bejelentett fonalkészletet feldolgozni.

APRILIS 5:

Gyapotegrenáló üzemek a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag-osztályán havonta ismétlődő bejelentést tes-

nek 1. a gyapotszedőtől (zoniszi) egrenálásra átvett mennyiségről, 2. a termelőktől azok szükségletére megtartott gyapotnak egrenálásra hozzájuk szállított mennyiségéről, az illetékes falusi vagy városi előjáróság szállítási bizonylatja számának és keltének feltüntetésével, 3. a minőség szerinti felsorolt átadott mennyiségről, 4. a minőség szerinti felsorolt gyapotról és végül 5. a gyapotfeldolgozó vállalatoknak szállított egrenált gyapot mennyiségéről.

Bőrszerző üzemek a községi előjáróságnak, a vágóhidak a katonai és polgári ellátási állami karságnak termelési osztályának tesznek jelentést az előző havi bőr mennyiségéről.

Bőrszerző üzemek a nemzetvédelmi minisztériumnak havonta bejelentik a marha- és kecskebőrrel lefejtett szőr mennyiségét a feldolgozásra került bőrok számának és súlyának feltüntetésével (külön a 16 kilogrammnál súlyosabb és ennél könnyebb kecskebőrrel).

APRILIS 8:

A kisajátított zsidó ingatlanokra keresztény személyek részéről élvezett dologi jogok és követelések bejelentése a románosítási állami karságnak.

A Figyelő jelentéi

A TERMELŐK GYAPOTJÁNAK EGRENÁLÁSA ÉS GYARATOLÁSA. Rendelettel az iparügyi, kereskedelmi és bányászati állami karság megengedte, hogy egrenáló és gyarató üzemek és pamutfontódnak egrenálásra és gyaratólásra, illetve feldolgozásra, a termelőktől gyapotot elfogadjanak. A termelőknél igazolni kell, hogy az engedélyre jutott a megtartható mennyiségén kívül a gyapottermés többi részét a gyűjtőszerveknek beszolgáltatták. (M. O. 1943 II. 24., 153.417. számú rendelet.)

A ROBBANÓANYAGOK ÁRA. A minisztertanács jóváhagyta a dohánnyjévedék vezérigazgatóságától megszabott új árakat a robbanóanyagokra. Először az elsőrendű dinamit 465 lejbe, a másodrendű 430 lejbe, a harmadrendű 365 lejbe, az asztalt 390 lejbe, az aninit 290 lejbe, a dactit 375 lejbe, a hánva-lőpor 290 lejbe, a 200 grammos csomagolású finom vadász-lőpor 425 lejbe, ugyanez egy kilogrammos dobozban 390 lejbe, kivételesen finom vadász-lőpor 200 grammos csomagolásban 475 lejbe és egy kilogrammos dobozban 430 lejbe kerül kilogrammanként.

OLAJGYÁRAK JÖVEDELMEZŐSÉGI ARÁNYSZÁMA. A pénzügyminiszter most megjelent rendeletével kimondotta, hogy az olajgyárak részére megállapított 2 százalékos jövedelmezőségi arányszámot az olajos magvak feldolgozásából s az olaj finomításából származó termékek eladásának teljes összege után számítják. A minisztérium ezzel a rendelettel az 1942. évi 43. számú törvénnyel a fapárolók 7 százalékos jövedelmezőségi arányszámát hat százalékra szállította le. (M. O. 1943 III. 11., 294.579. számú rendelet.)

AZ ÁTRENDELT TERÜLETEKEN TÍZEZREDELŐ VÁLTOZÓ HATÁRIDEJEK MEGHOSSZABBITÁSA. Rendelet törvénnyel a háború befejezését követő

év utolsó napjait meghosszabbították a Besszarábiában, Bukovinában és újközélel Erdélyben alár, kibocsátott vagy fizetési helyül megjelölt váltók fizetési határidejét. (M. O. 1943 II. 28., 117. számú rendelet törvény.)

NEM LESZ LEGMAGASABB ÁRA AZ IDEI RÍZSNEK. Az országos ár-kormánybiztoság közli, hogy az idei beföldi rizsre nem állapítanak meg legmagasabb árat.

A JOGHURT ÁRA. Az országos ár-kormánybiztoság rendeleti uton szabályozta a joghurt legmagasabb árát. A joghurt kintárve a viszonteladó részére 80 lej, míg a fogyasztónak 96 lej kilógrammonként. Tizenöt-tizenhat dekagramm súlyban, pohárban vagy más edényben a viszonteladónak 12,50 lej, a fogyasztónak 15 lej, tizenhét-tizennyolc dekagramm súlyban, pohárban vagy más edényben 15 lej, illetve 18 lej, végül husz-huszonkét dekagramm súlyban, pohárban vagy más edényben 18 lej, illetve 21 lej.

Kérdőjelek — mi felel rá?

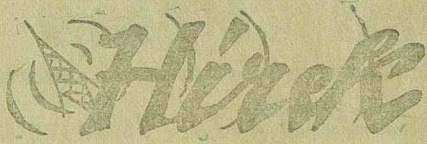
K. V. Lupeni-Lupény. A Franck-kávé esetében a vonatkozó ár-kormánybiztosági rendelet értelmében a meglévő készletet is az új áron lehet forgalomba hozni.

L. M. Arad. A kisajátított zsidó vagyongörök terhelő jogok és követelések című cikkünkben kérdésére részletes felvilágosítást kap.

E. K. Timisoara-Temesvár. A lakbértörvény valószínűleg néhány napon belül megjelenik. Nem valószínű, hogy lényeges változás történjen a jelenlegi rendszerben.

K. S. Buzias. A rekvirálás alóli mentességről szóló nagyvezérkari rendelet száma 777.000.

Március 26, péntek
Róm. kat.: Emánuel
Protestáns: Maaó
Orthodox: Gabriel

A nap keltének időpontja 6 óra 58 perc
Napnyugta 18 óra 20 perc
A nap hossza 12 óra 22 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindnap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: 1. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 56-73, kiadóhivatal 23-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások: Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Marconi első gondolata

Marconi, a drótnélküli táviró feltalálója, megismerkedett egy durgaszag bankárral. A bankár elmondja a tudósának, hogy vagyona alapján az ő tevékenységének köszönheti. A drótnélküli táviró úján ugyanis módjában volt, egy tőzsdei üzlet ügyében idejekorán megadni a szükséges utasítást, newyorki megvizitójának.

— Ugy-e, — fejezte be mosolyogva elbeszélését a pénzember — amikor ez a szerződés találmány megszületett, első sorban én is arra gondoltam, hogy milyen drámai hordereje lesz ennek az újításnak a gazdasági életben?

— Bevallom, uram, — felelte a tudós, — nem erre gondoltam. Legalább az jutott eszembe, hogy a nyitni tengeren szolgálókat levő hajókkal ezennél naponta küldhetnék üzeneteket szeretteiknek.

A DÉLI HÍRLAP LEGKÖZELLEBBI SZÁMA Gyümölcsösítő Boldeggaszony mai ünnepére való felkeltéssel szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

Vasuti nyugbérések járandósága. A Casa Muncii kötelékébe tartozó timisoarai vasuti nyugbérések márciusi járandóságának kifizetését tegnap kezdték meg a volt Terminus-szállóban. Ma, március 25-én, a G—L, 26-án az M—R és 27-én az S—Z kezdőbetűs nyugbéréseket fizetik.

Szabotázs miatt 280.000 lej pénzbírság. Az Unirea-cég Eodea Vasile nevű timisoarai-temesvári alkalmazottja az egyik józsefvárosi árusítóhelyen a meghatározott árnál drágábban árusította a cég termékeit. A törvényszék most szabotázs címén az Unireát 300.000 lej, a tankezelőt pedig 80.000 lej pénzbírságra ítélte.

A villamoson való tulzussufaltság kiküszöbölése és több városi ügy — a timisoarai-temesvári együttműködési tanács előtti. Timisoara-Temesvár városi együttműködési tanácsa március 31-én, szerdán tartja legközelebbi ülését a városésza nagyteremben.

A tanács ezáltal egyebek közt újabb foglalkozik a villamoson való tulzussufaltság elhárításának kérdésével, amelynek megoldása tudvalegyen már egy ízben szóba került. Akkor a villamosvasutak igazgatósága azt ajánlotta, hogy hivatalokban, vállalatokban és iskolákban más-más időpontban kezdjék meg a munkát, illetve az oktatást, hogy így legyenek elejét a tolongásnak. Ezzel is az igazgatóság ajánlatának megtárgyalását tűzték ki napirendre. Az egyes hivatalfőnökök ezután öt éves munkatervet terjesztettek be. Több városi telek eladásának ügyével foglalkoznak még, köztük egy olyan ügy, mely kérésével a sebészeti kórház bővítésére szükséges. Végül az új városi ügyviteli szabályrendelet tervezetét vitatják meg.

Vadorzók üldözése közben ártatlan embert költ le. Még az 1940 év telén történt, hogy Molnár János voitegi-vejtei lakos az Opatita-Magyarapáca környékén lévő erdőben vadorzókra bukkant. Molnár, aki a Cerebul vadászhatóság vadőre, a vadorzókat üldözöbe vette. Közben felbukkant az erdőben Vastag Tamás opatitai-magyarapácai lakos. Molnár ezt is vadorzónak nézte és utána költ. Az ember halálos sebet kapott. A vadórt gyilkosság címén vád alá helyezték. A büntetőtábla most tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást és Molnár nyitott körülmények figyelembevételével három évre ítélte el. Az elítélt fellebbezést jelentett be.

Városi díjakok és szerződéses alkalmazottak jutalma katonai szolgálatuk alatt. Timisoara-Temesvár városi hivatalos közlönye városi határozatot közöl, amely szerint a városi szolgálatban lévő napidíjasok és szerződéses alkalmazottak katonai szolgálatuk egész idejére teljes fizetésüket kapják. Az illetők eddig csak az első hónapra kapták teljes fizetést, azontul csak félfizetést.

Az utazóköröség megfelelő felvilágosítása. A vasuti vezérigazgatóság megállapította, hogy az utazóköröséget a pályaváron nem irányítják a megfelelő kocsihoz, niáltal aztán torlódás támad. A vezérigazgatóság ezért utasította a vonatkísérő személyzetet, hogy megfelelően tájékoztassa a közönséget, hol keresse a megfelelő kocsiosztályokat. Az állomások személyzetének pedig kötelessége az utasokat idején figyelmeztetni, hogy a befutó vonatok hol állnak meg és hol keresendők az egyes kocsiosztályok.

Megjelenés az új megjelenésű bélyegekre. A posta vezérigazgatósága, német mintára, ugynevezett újdonsági szolgálatot szervezett. E szerint a bélyeggyűjtők 500 lej bélyegési illetve előfizetési díj mellett az újonnan megjelenő bélyegekből öt sorozatot kapnak, utánvételi küldeményben. Ha valamelyik gyűjtőnek több sorozatra van szüksége, többszörösen előfizethet, még pedig 5—20 sorozat előfizetésénél, 50 százalékos kedvezménnyel. Ha önnél kevesebb sorozatra van szüksége, ezt fel kell tüntetni a bejelentési könyvecskében. Ilyen könyvet a vezérigazgatóság illető osztálya — Serviciul de Abonamente Filatelice — évente március 21-e és 31-e között fogad el. Akik az idén március végéig az előfizetők sorába lépnek, ezáltal kitételesen a Vöröskereszt bélyegeket is megkapják utánvételes küldeményben.

Heti három burgonyanap Tarnaveni-Érteszemenkéntben. (Saj. tud.) A városi eljárási hivatal rendelkezése szerint március 29-31-ig kezdve hétfőn, szerdán és pénteken burgonyanapot kell tartani. Kenyer ezennél csak a hét négy napján süthető.

Egyedületes győzelem. Csütörtök, március 25: Timisoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Merey-utca és Unirii-tér sarkok), Gyárvaros: Jahner Rudolf (Stefan C. Mare-utca 3), Erzsébetváros: Keller (Buc. Carol 27), Józsefváros: Gotterbarm (Vaca-scsu-utca 33), Mehala: Chioreanu. — Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Onescu (Regina Maria-út és Alexandri-utca sarkok), Frate-lia-Uja soka: Panajoth. — Freidorf-Szabad-falu: Eremici. — Péntek, március 26: Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertati-tér), Gyárvaros: Maszalts (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Sörgi (Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Pildner Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu. — Arad: Stralcoovsky (Avra-lancu-utér), Danciu (a nagykorház mellett). — Frate-lia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabad-falu: Eremici.

ARTIN
dizajnet vezt!

A FORGALMI ÉS FIZETÉS UTANI ADÓ KIBŐLÍTÉSE MÁRCIUS HÓNAPRA. A timisoarai-temesvári pénzügyi ellenőrző felügyelőség közli az érdekeltekkel, hogy tekintettel arra, hogy az 1942-43. pénzügyi év lezárása április 1-5 között történt, a március hónapra esedékes forgalmi és fizetés utáni adó a timisoarai-temesvári cégek kivételével április 5-ig, a megyebeli cégek pedig március 31-ig egyenlítették ki.

— **Zenés kávéházban felár szedhető** — de nincs tányérozás. Timisoara-Temesvár városa legutóbb felemelte a husárakat s ezzel kapcsolatban, mint jelentetik, a vendéglői árakat is megváltoztatta. A városi hivatalos költsége most közlésezi az új vendéglői árakat. A menü ára luksushelyiségben és elsőosztályú helyiségben 90, harmadosztályú helyiségben pedig 80 lej. Hus- vagy főzelékkeves a helyiségek osztálya szerint 25, 20, illetve 15 lej, husos „csorba” 30, 25, 20, lei marhatokány mártással és feltéttel 70, 60, 48 lej, szárnyas mártással 120, 100 és 85 lej, főzelék mártással 60, 48, 40 lej, főzelék marhahussal 70, 60, 55 lej, sertés sülttel 80, 60, 55 lej, marhatokány 80, 75, 65, 60 lej, sertéstokány 80, 70 lej, csirkepaprikás 130, 100, 85 lej, savanyutüdő 70, 65, 60 lej, két töltöttpaprika 70, 65, 60 lej, „töltöttkánosza” 75, 65, 60 lej, szárnyas-anrólek vízzel 120, 100, 80 lej, tejeles töltöttcsirke vagy karfiolos csirke 130, 105, 85 lej, serpenyős marhasült salátával 90, 80, 70 lej, sertéssült 110, 90, 80 lej, sült csirke, liba vagy kacska 140, 120, 100 lej, rostélyos 100, 85, 75 lej, mákos- vagy diós-tészta 25, 30, 25 lej, sütemény torta paia csinta 40, 35, 30 lej, fekete-kávé, tejeskávé vagy citromos tea 40, 35, 30 lej, tea rummal 55, 43, 40 lej. A városi rendelet megengedi, hogy a luxushelyiségekben délután 5 órától este 11 óráig 10 százalékos felárat számítsanak fel zenédíj címén. Ezzel szemben azonban a zenészek nem tányérozhatnak.

SPORTHIREK

Vasárnap a Chinezul-CAMT öklözőknek újabb viadala, amit ez alkalommal délelőtt tartanak a Kratyl-cirkuszban. Az ellenfél a CFR Turnu-Severin kiváló gárdája. A párosítás a következő (az előálló a vendég öklözők): Liteanu—Jorj, Rogobete—Kovalik, Dragatoiu—Zámboary, Heinerman—Varga, Bratescu (orsz. bajnok)—Weisz, Zaharin—German, Marin (orsz. bajn.)—Weinberger, Ferlay—Savits, Schuler—Farkas. A felsorolt nevek között több volt országos bajnokot, idei finalistát és kerületi bajnokot találunk. A küzdelem tehát igen érdekesnek ígérkezik.

A Magyar-Kupa elődöntőt játszik a mai csütörtöki ünnepnapon. A kisorsolt négy mérkőzés a következő: Ferencváros—BSzKRT, Ujpest—Szeged, Hatvani VSC—Csepeli MOVE, SalBTC—Komáromi AC. Különösen érdekesnek ígérkezik a Ferencváros küzdelme BSzKRT együttesével, amely csaknem biztos résztvevője ösztől kezdve az NB I-nek, mert csoportjában a bajnoki cím legesélyesebbje. Igen érdekes találkozó a Ferencvárost legyőző Szeged összecsapása az Ujpesttel.

Az olasz bajnokság sorrendje a vasárnapi forduló után: Livorno 35, Torino 34, Ambrosiana 32, Juventus 31, Genova 30, Bologna 28, Milano 27, Atalanta 25, Fiorentina 25, Lazio 24, Roma 22, Bari 19, Liguria 18, Triestina 18, Vicenza 17, Venezia 15 pont.

Mezőgazdák
A földművelésügyi minisztérium engedélyével ez évben is folytatjuk a multban megkezdett:

lenmag termelési mozgalmunkat
szavatolva a termelt lenmag átvételét. A szükséges vetőmag átvételő: az Egyesült Labk- és Fészték-gyárnál, Timisoara II., Splaiul Penzei Căminului 4.

A lengyel követelések elleni állásfoglalást jelent az új szovjet külügyi népbiztos kinevezése

MIT IRT KORNEJOSUK LEMBERGRŐL ÉS NYUGAT-UKRAJNARÓL?

Berlin, (Rador). A német főváros politikai körében nagy érdeklődést keltett, hogy Kornejosuk szovjet költőt és szovjet tanácsagot a Szovjetszövetség helyettes külügyi népbiztosává nevezte ki.

Kornejosuk kinevezésével kapcsolatban egy kérdésre válaszolva, a Wilhelmstrassen megállapították, hogy Sztalin szilárd elhatározása, hogy Európára vonatkozó elképzeléseit Anglia és az Egyesült Államok háború utáni terveire való tekintet nélkül megvalósítja. Kornejosuk volt az, aki a Pravda egyik legutóbbi számában megbízásából határozott állást foglalt a londoni lengyel kormány terjeszkedési politikája ellen.

Ha valakinek egyáltalában még kétsége lehetett a Szovjetszövetség-

nek az Európai Államokkal szemben valódi szándékairól, Kornejosuk kinevezése, — aki említett cikkében azt állította, hogy „örültség arra gondolni, hogy még valaha lengyel Lemberg létezzék”, — kinyithatta a szemét — fejezik be Berlinben.

R ó m a. (Rador). Kornejosuk ukrán bolsevistát Sztalin helyettes külügyi népbiztosává nevezte ki. A kinevezéssel a bolsevista diktátor a londoni lengyel kormányt Ukrajnára vonatkozó követeléseit akarta elhallgattatni.

Ismeretes, hogy Kornejosuk legutóbbi cikkét irt a Pravdában s ebben azt állította, hogy örültség azt hinni, hogy Lemberg és Nyugat-Ukrajna valaha is Lengyelországhoz fog tartozni.

A Szovjet szomszédai függetlenségére tör — állapítja meg egy török újságíró

Isztambul, (Rador). A londoni Times keddi cikkét, Yalman török újságíró a Vatan című lapban „a történelem legnagyobb visszahatásának” nevezi s ugyanekkor igazat ad a bolsevizmus veszélyéről szemben elfoglalt német állapottal.

Yalman, aki egyébként szovjetbarát-nak számít, sajnálattal állapítja meg, hogy a Szovjet szomszédai függetlenségére tör, az angol szövetséges konzervatívpartiak pedig Moszkva prókatorának

szegődtek. Anglia és a Szovjet, amelynek kezében lenne a fegyver, nem a többi népek biztonságának és boldogulásának védője, hanem börtönőr lehet — jegyzi meg a török újságíró.

Befejezésül a török hírlapíró hangsúlyozza, hogy a dolgoknak idáig történt fejlődéséért az Egyesült Államok felelős s annak az óhajának ad kifejezést, kerüljék el, hogy a középkor szörnyesége visszatérjen.

Egy devés perc

Iskolásfiúk és leányok dolgozataiból valók ezek a szemelvények.

Miről neveztes Tell Vilmos? Tell Vilmos találta föl a telefont.

Mi a forradalom? A forradalom: délamerikai országok kormányformája.

Mi a háromszög? A háromszög olyan kör, amelynek három sarka van.

Határozd meg a párhuzamos vonalak fogalmát. Két párhuzamos vonal sohasem találkozik, csak akkor, ha egymáson keresztül húzzuk őket.

Mi a pasztörözés? A pasztörözés az az eljárás, amely megmenjetette Pas eur életét, gyermekkorában.

Mi a metafora? A metafora olyan messzire megy, hogy nem is lehet követni.

Melyik az állati élet legmagasabb formája? A zsiráf.

Halálozás. Özvegy Dr. bellusi Baross Ferencné, szül. gyoroki Andriány Adrién, néhai Dr. Baross Ferenc, Aradvármegye volt főispánjának a neje, 1943 március 22-én este féltíz órakor meghalt. Temetése március 25-én délután lesz az aradi felsőtemetőből. Gyászolják az Andriányi, Baross, Papp, Vársárhelyi és özv. Almay-családok.

Negyelentőségű találmány. (Berlin). Német mérnököknek sikerült egy eddig nem létező keménységű fém előállítani, amely különösen szerszámgepek egyes alkatrészeinek gyártására alkalmas. Az új fém felhasználásával készült önműködő szerszámgepek az egyik délnemzetragi gyárban már üzemben is van és motoralkatrészeket állít elő. Az új kemény fém lehetővé teszi, hogy a szerszámgepek teljesítmény-képességét az eddigivel szemben a négyeszeresére fokozhassák. Erre, hogy az új kemény fém feltalálására az ötletet egy fűm adta, amelyet az atomrobbantástól nemrég mutattak be.

(*) **Halálozás.** Devan-Déván 77 éstendős korában meghalt Manciu Ioan nyugalmazott hadatfőnök. 40 évig állott előbb a megyei, majd az állami utépítéset szolgálóiban és mint lelkiismeretes, pontos tisztviselő: nagyon becsülték. Temetése általános részvét mellett ment végbe. Halálát gyászolja özvegy szülöttet Langentóder Anna és nagyszámu rokonság.

Jogadd imáidnak, áldozataidnak...

A Vatikánban tartott februári akadémiai gyűléssel kapcsolatban XII. Pius pápa felhívta a világ nyugalat és mély hatást teit. Ennek kifejezéséül a helyreállítása érdekében az igazság szellemében munkálkodjanak.

A Szentatya lezav a katolikus nők és leányok lelkében visszhangra találtak és mély hatást teit. Ennek kifejezéséül: Gyümölcsöző Boldogságosy ünnepevel kapcsolatban a jövő vasárnapon ország-szerke szentáldozáshoz járulnak és imádkoznak a világért.

Szob, jelentőségében napot nem is válszthatnak volna, mint ezt az ünnepe, amelyen a mázrrel száz Boldogság-szonnyá lett.

Ezer a napot az emberiség fája beoltatott az Istenrel és az emberiség eljegyzett az Istenrel.

A nő a legbensőbb sajátsága az életadás, a boldogítás, a szeretet és melegség a szívének ereje és vágya. Ezért van csodálatos érteke minden fejlődés és növekedés iránt. Ez ezért is fáj neki kefézőtlen mind-az, ami az élet felőrsőre, a családi fészkek egységének veszélyeztetésére van. Ezért ör ki szíve mélyéből a háború súlyos idején az atyákért, hitvesekért, fiakért való aggodás és fohász szava.

A szonytestvérem, megértem, hogy szeretet, élet, örömet akarsz bevonni, vagy harcban levő hozzátartozódnak jutni. Hogy torított asztalodnál nem esik jól az éte, hogy puha vánkocdon álmatlan az éjjeled, meri a tiedért való aggodás nyugtalanít. És hogy szeretnél nekik a hideg szél, eső, viszonzatlanság, golyó, kegyetlenség ellen oltalmat, megmentést biztosítani.

Rizd a védelem mellettjét az UrIstenre, aki minden pillanatban felőtlünk szíved, szerető, gondviselő Atya.

Biztosítani akard a tied számára ez ő külsősebb oltalmát?

Biztosíthatod és elnyerheted: önzetlen szeretettel.

Ísd meg magad körül más anyának, hitvesnek testvérem aggodását, gonját, bánnyait is. Közömbösség, érzéketlenség helyett fogadd szívedbe a mások sorsát. Külsőnön azokét, akiket nehéz szívedbe fogadnod. Egy haragosodót, valakit, aki megkároított, meghántott. Ezekben a halálban kemoly időtben üz ki magadból minden szeretetlenséget, gyűlöletet.

Biztosíthatod: áldozathozatallal, vezekléssel, imával.

A gyertya akkor felel meg rendeltetésének, amikor elég. Az ember akkor igazan ember, amikor áldozatot hoz. Az áldozat pillanatnyilag nehéz. Szenté mondhatók, az élet találkozás a halállal. És mégis, diadalmaskedés a halálon. — „...Ezestek a földbe esett vetőmag meg nem hal, egyedül marad; ha pedig megval, sok termést hoz...” — Vetőd, leányok a vértanúk vére.

Asszonyok, leányok, vajon megvan-e bennünk ma is a vezeklés és törő imádság szerepe?

Tudjuk-e vállalni a mindennap feladatait tudatosan, szívesen azért, hogy vele az emberiség megnyugvását így teremti meg, a harcban keményen küzdő milliók életét így meleti meg az Isten?

Tudunk-e áldozatot hozni, akár életáldozatot is? Akkor is, ha valyesan nehezedik a vállunkra? Meghozzuk-e csendben, hangtalanul? Minél nemesebb a gyertya anyaga, annál hangtalanabbnal ég el. Az áldozat tűz, égető. És minél igazabb, vagyis amikor a szeretet sűrűt, akkor engem éget belül; kitéle pedig csend, béke, boldogság kíséri.

Testvérem, meléző?

Próbád mégis vállalásait! Örömmel. Erős lélekkel. Meglásd, csak az első lépés nehéz. De ennek alkora a hűdület, hogy a második, a harmadik már szinte magától adódik.

Bárnyog is forrong a világ, áll a Krisztus állította kereszt.

Itt ebbe kapaszkodol, ha elhez folyamodol, ennek jegyében vagy áldozatos, akarsz szeretni, imádkozni, vezekelni másokért, — bírdalmal nyomán élet fakad.

Ne mondjuk hát, hogy nincs mit adnunk. Ennek a gonésújtotta kornak gazdag női vagyunk. Meri krisztusi szeretet, ternekenyítő, élető szeretet van bennünk.

Gyümölcsöző Boldogságosy ünnepeén és ez ezt Ilyetű vasárnapon tegyük imáinkat, az élet minden változatának elfogadni akadását, a paténára. Ajánljuk föl ennek a világnak újból való megváltásáért. S ha igaz lesz ez a felajánlásunk, booltjuk vele a földet, hogy teremje ismét a béke és megnyugvás gyümölcsét. (— t.)

Három nap múlva
Március 28. és 29. napjain
400 lejjel
még mindig
milliomos
lehet, ha el is felejtette az I. osztály sorsjátékát megszerezni. Bővebbet az eláruló helyeken.

Az állami osztálysorsjáték
második osztályának húzása.

Apróhirdetések

ÜGYES, SZORGALMAS 16—18 év közötti fiút kufutónak alkalmazunk. Cim a timisoara kiadóhivatalban. (5247)

JÓL FŐZNI TUDÓ mindenest keresek vidékre, aki bizonyítványokkal rendelkezik. Esetleg 2 éven felüli gyermekkel is foglalkoznia kell. Jelentkezni lehet: csütörtök reggel 10-től délután 5-ig. Timisoara IV., Vacarescu-utca 7. Második csengő. (2244)

KIFUTÓFIUT, esetleg inast vagy kifutóleányt felvesz „Victoria”-nyomda. Timisoara I., Lonovici-utca 2. (5246)

KERÉKPÁROZNI tudó fiut könnyű munkára alkalmazok, ugyanott kerékpár-vázveszek. Hajdú-szalón, Timisoara IV., Cavoiköru. 14. (2245)

Filmek

minden méretben „LEICA” és színes filmek megszorítás nélkül korlátlan mennyiségben kaphatók

CENTRALA-Optica

Timisoara, Regele Mihai I. No. 2.

KÉT KORSZERŰ diófa-ágy, toalett-tükör, rádió-asztal, gyermek-spor-kocsi, eladó. Timisoara II., Gheorghe Asachi-u. 20. (2271)

ELADÓ világos háló. Freidortul-Nou, XX. utca 21. (2269)

KORSZERŰ sleif-lakk ebédő és 4 drb korszerű függöny eladó. Csanády, Timisoara II., 3 August-utca 25, az udvarban. (2263)

NŐI RUHA-SZALON férfi-szabómunkásokat keres, csakis önállóan dolgozókat. Ladies Shop-szalón, Timisoara IV., Carol-körút 4. szám. Irodai telefon 13-36. (2263)

ÖNÁLLÓ számszámalkatost, valamint vasasztárgályost azonnal felveszünk. Timisoara IV., Gelu-utca 11. (2250)

NYUGDLIAS uriaszony keres egyszobás teljes lakást, lakrészt (garcont) vagy nagy üres szobát, fürdőszoba-használattal, Timisoara, Kült-téren vagy a Mária környékén. Cim a timisoara kiadóban. (2255)

VESZÉK antik butort és szőnyeget. Timisoara, Carol-körút 7. II. emelet 9. ajtó. (2163)

GYERMEKKOCSI vajsziú, korszerű, alig használt, valamint gyermekágy fiókkal, eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36. II. 25. (4059)

Kertlakajonások és kertészek!

Most peremeztetek „COSAN”-nal. Kapható szaküzletekben és drogériákban. Részletek a használati utasításban

GÉPESZ Diesel-motorhoz, molnárt asványörölő-üzemhez azonnalra keresünk. Minerit, Societate Miniera, Deva. (4064)

SZORGALMAS leány, beszél románul, németül, magyarul, állást keres üzletben vagy bodegában. Ajánlatokat „Jobb leány”-jeligére a timisoara kiadóba kérek. (4062)

MAGASFESZÜLTSECŰ házi villanyozó készüléket keresünk kölcsön, 110 voltos áramra. Cim: Timisoara, Tudor Vladimirescu 6. 4-es ajtó. (2360)

Kelly Erzsébet

Szépségápolás

Arad, Dragalina-körút 2. Szemben a Kulturpalotával. Telefon: 20-17.

KERESEK butorozott szobát keres kertés házban, ebéd-kosztal, idősebb ur részére. Ajánlatokat „Uriember” jeligére a timisoara kiadóhivatalba kérek. (4065)

Fényképészt és retusőrt felvesz állandó munkára „Greta” fényképészeti műterem, Timisoara I., Lonovici-utca 2 (német ház). (2096)

CORSO-MOZI

Előadások: 3, 5, 7, 9 óra

TEL.: 38-95

ALIDA VALLI, LILIA SILVI és AMADEO NAZARI

A méltóságos asszony

HÁZMESTER-párt keresünk kis lakásba. Az asszonynak takarítani kell fizetésért. Lehet magános nő is. Timisoara V. Mircea cel Bătrân-utca 46. (2247)

85—100 HOLDAS birtokot vennék Timisoara közvetlen közelében. Cim a timisoara kiadóban. (2305)

GRAMOFON-lemezt, használt vagy töröttet, korlátlan mennyiségben, legmagasabb áron vesz Braun hangszereháza. Timisoara, 10 Mai-utca 1. (2306)

PERZSASZŐNYEGEK, régi stílusú gyönyörű szekrények, fiókos szekrények, Biedermayer-készletek (garnitúrák) vitrinek, porcelán és kristálypohár-készletek (szervizek) ezüst evőeszköz. Interior, Timisoara, Ferdinand körút 8. (2307)

VESZÉK régi-művt butort, perzsaszőnyeget, dísztárgyakat, készleteket, porcelánt, kristályt. Interior, Timisoara, Ferdinand-körút 8. (2308)

KISASSZONYT keresünk délutánra, 7 éves kisleányhoz. Stefan Livia, Timisoara I. Buteanu-utca 1. (5249)

Üzenet Brasov-Brassóba

Mielőtt házat, telket venne, eladna, vagy cserélné, forduljon bizalommal a *Visconti* vezetése alatt álló „DUNAREA” ingatlanforgalmi irodához, Brasov-Brassó, Sft. Ioan-utca 4. szám, irodai telefon 13-36. lakás 15-98, az iroda minden adásvételre vonatkozó felvilágosítást megad.

VADONATUJ fekete zakó-kabát, mellény, angol szövethöl való nadrággal 17.000 lej, fresko zakó-kabát 6000 lej, zakó-kabát 3000 lejért eladó. Timisoara III. Rusu Sirianu-utca 2. (5248)

2—3 HELYISEGBŐL álló raktárt keresünk azonnalra. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Raktár”-jeligére a timisoara kiadóhivatalba kérek. (2299)

KIADÓ szoba, konyha, éléskamra. Timisoara, Lipovei-utca 12. (2300)

IDŐSEBB bejárónót keres félnapra kis család. Ellátást is adnak. Timisoara III. Timotei Cipariu-utca 11. II. emelet 11. (2301)

3-SZOBÁS lakást keresek május 1-re, lehetőleg a József-vagy Erzsébetvárosban. Nagy bért fizetek. Érdeklődni lehet: Morvay, Timisoara, Berthelot-körút 8. Távbeszélő 1583. (2302)

MAJDNEM új, egyszemélyes hencser (rekamier) eladó. Timisoara, Martirul Popescu-utca 12. Asztalosműhely. (2303)

ELADÓK: sötétszürke férfifelöltő, karsu alakra való női kosztümök, női tavaszi kabát, ovális, himzett tül-asztalterítő, vízhatlan férfi esőköpeny, valamint 42-es férficipők. stb. Timisoara III. Rozalia-utca 6. A kapuval szemben. (2304)

GAZDATISZT, nem hadköteles gyakorlattal bíró állást keres. Ugyanott eladó üzembépes, hatlábás Corminc-kévelőtő-gép ponyvával. Baja, Tormac, 377 sz. (2293)

MINDENES bejárónót keresek azonnalra. Timisoara III. Carol-körút 7. földszint, 2 szám. (2297)

FÉRFI-kerékpár, jó állapotban lévő, eladó. Érdeklődni lehet 3 órakor délután, Timisoara III. Tudor Vladimirescu-utca 2. A ház mesternél. (2294)

MEGBIZHATÓ, dolgos, mindenbe bejárónót jó fizetéssel alkalmazunk egész napra. Jelentkezni lehet délután 2 órakor, Timisoara III. Remus-utca 7 sz. (2295)

ELADÓ 5 hold elsőrendű föld tanyával, Temesvár határában. Kettő szoba-konyhas lakás, 200 gyümölcsfa, valamint 30 tehénre épített istálló, s korszerű, 300 sertést tartó hizlalda. Érdeklődni lehet délután 3—5 óra között Timisoara, Eroilor dela Tisa-körút 45. szám alatt. (2296)

Két emeletes bérház

Belváros főutvonán, husz millió lejért eladó. Megbízott: Deutsch Károly, Arad, Octavian Goga-utca 5. Értekezhető: 1—4 óra között.

EMELETES, gyönyörű villa Timisoara-n Mihai Viteazul-utlon eladó. Nem zónában. Orich-iroda, Timisoara, Sf. Ion-utca 7. Távbeszélő: 43-59. (2298)

DÍOFURNIROS, korszerű hálószoba, valamint kombinált sleif-lakk nappali szoba sürgősen eladó, olcsó áron. Timisoara IV. Budai Deleanu-utca 7-es sz., 3-as ajtó. (2287)

BEJÁRÓNÓT keresünk takarításra, azonnali belépésre. Timisoara I. Ady-utca 2. II. emelet, Grell. (2288)

FŐZNI tudó mindenest alkalmazok azonnal vagy elsejére. Jelentkezni lehet reggel 7-től délután 1/2 5-ig. Timisoara, Tache Ionescu-utca 23. I. emelet 7. (2292)

ELADÓ XVI. Lajos korabeli szalon, Lengyel-féle butor, teljesen jó állapotban lévő. Timisoara. Érdeklődni lehet 8—1 óra között. Távbeszélő: 21-37. (2290)

EGY kovács-segédet fölveszünk azonnalra, jó fizetéssel. Pfeifer Mihai, Timisoara III. Carol-körút 67. (2291)

SZŐNYEGEK, selyembrokat agyterítő és függönyök, himzett lenvászon-ágy-nemű, terítők, diványpárnák eladók. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 28/2. (2111)

BUTOROZOTT vagy üres szobát keres házaspár, esetleg konyahasználattal. Timisoara. Távbeszélő: 17-97. (2293)

ELADÓ XVI. Lajos korabeli szalon, Lengyel-féle butor, teljesen jó állapotban lévő. Timisoara. Érdeklődni lehet 8—1 óra között. Távbeszélő: 21-37. (2290)

EGY kovács-segédet fölveszünk azonnalra, jó fizetéssel. Pfeifer Mihai, Timisoara III. Carol-körút 67. (2291)

SZŐNYEGEK, selyembrokat agyterítő és függönyök, himzett lenvászon-ágy-nemű, terítők, diványpárnák eladók. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 28/2. (2111)

BUTOROZOTT vagy üres szobát keres házaspár, esetleg konyahasználattal. Timisoara. Távbeszélő: 17-97. (2293)

CORSO-MOZI, Arad

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Legizgalmasabb és legszebb újukori olvasmányunk gyönyörű és hatalmas filmváltozata a

Két gránátos

Szebb és izgalmasabb mint a Két árva.

CINO CARVI és LUISA FERIDA

MAJDNEM új, egyszemélyes hencser (rekamier) eladó. Timisoara, Martirul Popescu-utca 12. Asztalosműhely. (2303)

ELADÓK: sötétszürke férfifelöltő, karsu alakra való női kosztümök, női tavaszi kabát, ovális, himzett tül-asztalterítő, vízhatlan férfi esőköpeny, valamint 42-es férficipők. stb. Timisoara III. Rozalia-utca 6. A kapuval szemben. (2304)

GAZDATISZT, nem hadköteles gyakorlattal bíró állást keres. Ugyanott eladó üzembépes, hatlábás Corminc-kévelőtő-gép ponyvával. Baja, Tormac, 377 sz. (2293)

MINDENES bejárónót keresek azonnalra. Timisoara III. Carol-körút 7. földszint, 2 szám. (2297)

EGY öt-égős régi, egy korszerű kétgömbös csillár, valamint egy háromlángos hálózati rádió eladó. Timisoara II. Balaşa-utca 19. 6-os ajtó. (2289)

POLOSKA-irtást, parkett-surolást vállalok. Arad, Oituz-utca 111, vagy szívesből Girauschek borbélynál, Eminescu-utca 28. Lovas Károly. (4685)

HÁZALÓ ügynököt alkalmazunk könnyen elhelyezhető háztartási és rövid árucikkterjesztésére. Ajánlatokat „Aradi vállalat” jeligére Reclamahez, Arad, Eminescu 4. (760)

FODRASZNÓT, jó víz hullám-készítőt jó fizetéssel alkalmazok. Pesti fodrász, Arad, Avram Iancu-tér 18. (761)

HÁROM, jó állapotban lévő ablak eladó. Arad, Sava Raicu-utca 151. (848)

TIMISOARARA futart naponta indítunk, üzleti megbízásokat elintéztünk. Megbízásokat elfogadunk naponként délelőtt 12-ig. Hirdetések felvétele az ország összes lapjai részére, eredeti tarifája szerint. Bucurestibe a Monitorul Oficial és a többi hivatalos lapok részére hirdetményeket elfogadunk és pontosan, időre megjelentetünk. Monitorul Oficial-ra előfizetéseket elfogadunk. Postai megbízásokat pontosan teljesítünk. RECLAMA, Hirdetőiroda. Arad, Eminescu utca 4.

BALKAROS Singer-cipészgép és spanvolfal eladó. Arad, Petran-utca 1, Molnár. (762)

ELADÓ ugorka, tölteni való paprika, háló, ebédő, konyha, különféle butorok. Arad George Popa-utca 11. Délelőtti órákban. (763)

ELADÓ jóforgalmu, központban lévő női fodrászat amelynek új korszerű berendezése van. Érdeklődni, Arad, Carol-körút 28. 1. ajtó. (764)

Jóírásu, három nyelvet beszélő, biztositékkal rendelkező portást keres nagy szálloda. Részletes írásbeli ajánlatokat „50 év körüli” jeligére Reclamahez, Arad, Eminescu 4. (849)

FŐZNI is tudó bejárónót alkalmaz 2-szobás, nem parkettás lakással bíró, öreg házaspár. Arad, Luptei-tér 19, ajtó 16. (850)

KERESEK 2-szobás, fürdőszobás lakást 3 személy részére, Messer-cukorka üzlet, Arad, Eminescu-utca 11. (851)

ELADÓ 4-éves gyermek részére tavaszi kabát és különféle ruha. Arad, 29 Decembrie-utca 10. I. Reggel 8—10, délután 6—8-ig. (852)

PERZSA szőnyegek, képek sötétkék női kosztüm, férfi átmeneti kabátok eladók. Arad, Gheorghe Lazar-utca 5. Urania-mozi mellett, földszint jobbra. (839)

ELADÓ 4-éves gyermek részére tavaszi kabát és különféle ruha. Arad, 29 Decembrie-utca 10. I. Reggel 8—10, délután 6—8-ig. (852)

PERZSA szőnyegek, képek sötétkék női kosztüm, férfi átmeneti kabátok eladók. Arad, Gheorghe Lazar-utca 5. Urania-mozi mellett, földszint jobbra. (839)

ARO, Arad TELEFON 24-45

Ma, egy ünneppé yes bemutatól A legjobb, legszébb és legjobb Alida Valli film

A vörös taverna

Kedvencmenyes és szabadjegyek felüszárv. Ajánlatos jegy, król idejében gondoskodni.

IPARVÁSUT tervezést és építésvezetést vállalom, Szíves megkeresések „szakképzett” jeligére Reclamahez, Arad, Eminescu 4. (841)

MEGBIZHATÓ urinó délelőtt vagy délután gyerekeket sétálni visz. Stein, Arad, Avram Iancu-tér 16. (842)

KÉTSZOBÁS magánház, mellékhelyiségekkel, gyümölcsös kerttel kiadó a buszáki autobus-megállónál. Érdeklődni: Arad, Saguna-ut 18. (843)

PAPLANOKAT készít, használtakat átoldoz, Glück Arad, Bratianu-utca 8. Piata Avram Iancu mellett. Ugyanott egy újjáoldozott paplan eladó. (846)

GYERMEKKOCSI mély, Szerepessy-féle eladó. Arad, Bratianu-utca 19 sz. 17. ajtó. Kapu alatt jobbra. (847)

Házak, földes szőlők, márnok eladása, vétele, cseréje, minden ártokozatban.

HATSCHER ügynökség, Arad (Carol-körút 17 (volt 46) Teleon 16-59

MŰ-TÖMEST (stoppolást), mű-szövésst, nyálkendő-fordítást legszebben, legmegbizhatóbban készitünk. Arad, Avram Iancu-tér 2. első emelet. (4675)

VARRÓGÉP- és kerékpár-javitást szakszertelen készít Gartner műszerész, Arad, Bratianu-utca 21. szám. (4629)

VENNEK Marosparton villát vagy belvárosi csendes helyen csinos magánházat. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (4684)